

1. asdohano naspaerwarin xixabã.ŋ - of hebraxskrik
2. monxhamarot isdabluwa gangi:to
3. te.gaworax - of: tegaworax spraxa als in noxma² mēmsins
4. sp. ja is la.stax - of zw. ² wa. rak
5. vpdaskip kret. gaxa vaxskimelt bwa. ² (krig is teg. tijd)
6. dantimarman hi ana - of hinaspti, ntar inzinavixor
7. daskipax laktaxan liponaf
8. indafabrik isni² ks to xi. n (da en st fabrik - da en st kana. l) - (da. to fabrik aomvijend vnuoud sterk beklemtoond)
9. kumhi: r man kintjx
10. kastale: n givons en giftons fi: r potsbi: ² // dambas spax. to // doerska = meisje - m knaxja² - of: jaxska = een jongen // (van cafe houder vaak naam genoemd bv. jan - dri k) // smpaetsj bi: r // - m glas - dri gl ² s bi: r - m gleska // an paxtja sne. val - sne. val met suizende s //
11. brejons ook brenjons twe. ja kilo - meer: vi: ² paxnt kru: ka (kru: ka zijn kleine pruimen)
12. xa - of xaeli heba mihaeli vax. va dri litarswan op xadruvka // fless //
13. he: i wama midana - of mēna klaxol ston (dreigen hier niet gebr. - he: i tartama gezegd bij vechtpartijen, onweer dre. xt)
14. ikhepsana knerj gaxi: n (knijst is meer.)
15. vastana. vant wort ni f. ² mē² gaxe: it - of gaxha. ² wa
16. ikbenble: i da. k mē hali nime. ² gagan ben (hoers is Eindhovens)
17. ikhebatni gaxon - wana
18. wixhiqat xaxon - dandjx did. r an kaxmp // mitawaxora = met welke //
19. spē. ² n (met suizende s) - spraxgawep - of spraxwēba - spraxja. gax²
20. paet - mats (= vrouwenmuts, ijsmuts, slop. mats) - ba. ŋ - of skrek - - wa. j - na padastus: l - on hej - kerkfres (mv. kerkfresa) - ana xamar vogel (de jeugd zegt tegenwoordig algemeen v. l. inda²) // do bix. mt (mv. bix. mda) ligt in de lage gedeelten //
21. di vent - of di kax. rax maktx do hēl - of he: i l (dit de jongeren) wixalt ant. fax. xto
22. rksalu (iets naar v. ² blank) - of a. ² (dit beklemtoonde vorm) kralskax xē. va (krale = grote kralen)
23. eplant lat f. ² el a. ² uske: p av bre: i ka
24. xahēbanamis oit xabē: to // dinkant hixtam lalax xabē. to // na lalaka be. at // iemand heeft door een ziekte on knar - gaxrigo //
25. gifmē. ² twe. ja bre. jstē. i n - bre. jor - da britstx
26. dastan bilt stid. r nimix
27. dimens hi mē. va - ook lē. va axanapxi. ns // axana gro. ² tan he: i r //
28. lysifer isni indan hixmal gobl. va // lysife: i mv. lysifera = lucifer, mv. lucifers //
29. daskolju. ŋ xix midamsta² noda zē. ja gawst
30. ikantox nixkuma vaxduk - of erak - of vaxok vaxax ben (soms hoort men kl. r //
31. da bix² sta drixka gē. r lix xant mē. ² el - eigenlyk: lix xant sop (lix xant niet veel aan het vee gevoerd, wel v. p. kuk) // sop hixtal // t. f. lā - telen //
32. he: i kani xonwexaka - he: i hixxi. ŋ in xankē. ² el // kaxxi - hoofdpijn //
33. stak is - of maktis ana ste: i l indijax besam
34. nē. ja hir wort nimix² optal. f. gals. n gaxpalt (er wordt niet gekegeld) // slē. gars - xixk en paxk //
- Enkele woorden met p - pē. gent = (het) regent - poma = room (melk) - po. ² t = rood - p. ² u = ruw - kaxpi = keni //
35. hē. i - ikhebu altwe. i kixax gaxpaxo
36. dipaxie isni pē. i p - daz zton ox wixopsta in // daz zibnagan wixpaxtja in //
37. xaxinawax nortfælt (fælt is niet afgesloten terrein) // nort hēmpka = dit is wel afgesloten // nort dar. kor // // indambwa of taxolax = op het eef vlak bij het huis //

38. xaxitlam yst sangælt of sænta helapa ypmo.ka
 (de uitspraak sæns voor centen is ouderwets)

39. hē.ī zalt no.ī t wē.ī t brēyr

40. xīsta heloſt fandā romakwē.ī t

41. dā mens mutsā vto. u w bē.ī ston

42. kwēmā indokāno. l ook kno. l is xavarloſt
 // dōkāno. l is de Luid-Willemsvaart - indō. = in de la-
 indokā. l dō //

43. hē.ī hz f. p. al p r e t s amdati xosta. rōk is

44. wē.ī mutā dōr dō heloſt afhēbā engæli dāndōr
 heloſt

45. hēloſt is dābet v p f a t s e f v p h e f s // 45 = vivonvritax //

46. onkametsālar isovæt axanāmbē.ā t

47. xāp r o b e. ā t s v m a t w e. ī t s t a t o s p r e. r g a - t x e.
 amānwēdīngskap

48. dāmlomkwē. ā k a r k a l d a m l o m g r e i v i j s

49. du- of makyrst at fānstar is tu (at fānstar =
 het houten blind buiten) - of dā r o. m i s t u. w
 (dā r o. m = de buiten met omlijsting - dā r o. m is
 enkelv. - dā r o m a is meew.)

50. t b a g r i n t a l a. j a v i r d y r s t a m i s - d a l e. s t a m i s -
 at lof // t l a j t - h e t l u i d e //

51. b e t - o f b e d a s p r a. j - k z k a n d i z. l e n k i k f o r s o n -
 d i z. l (ook wel k i k f o r s o n b r i. l) - o e t s p r a. j a -
 v a b r a. j a (niet veel gebr.) // s p r a. j a v a n z a a d //
 o e t b r a. j a - b a r a. j a (v. e. h u i d) - m a e s b r e. ā k a - a n a m
 b o t a r a m v e r a x m o. k a (a n a m b o t a r a m i s 2 s n e. j a)
 // s m e. ā r a = s m e r e n // a n b o e t a r s t a f = e e n k a r n a t o k //
 // m s t a. n s = e e n k a r n t o n // b o e t a t a = h a r n e n - b o t a r - b o t e r //

52. d i v t o. w h i s a n h o. ā t - o f h i h l e h o. ā t - o f h i d a r
 h o. ā t a f l o. t a k n e p a // h e. ī m a k e t x u t - h e. ī d y g e t
 s k o n (h e. ī k a n h i e r o o k e e n m e i j e a a n d u i d e n //)

53. x a n v a d a r h e t a m x e i j a o r (l a n g (t)) n a d a s k o. ā l
 l o t a g a n

54. i k h e b a t a m a f x a r o j a n m i t o l o. ā t n e. v a n t w a t e r t a g a n

55. v o. l m a. l o k i d a n i f f. ā l (ook f a e. ā l) a n d e. ā s k a n t a

56. x e r d a p i t a l i n n i f f. ā l w e t // s t i n a p i t a z o a l s b l o e m -
 p o t t e n , i n m a a k p o t t e n // a n o l i s t o. ā p - v o r k l e i n u n d e t s t a p k a
 b v. v a n g r i j s a a r d e w e r k m e t b l a u w e v e r s i e r i n g // o e. v a t s
 k r a e. ā k a v o e r o l i e - m b l o. u w k r a e. ā k a //

57. dāno. vānsko. l t (v. d. deemputte) of dāskō. t a z
 s t r b e. ī d a n ō. v a - t f y z (h e t o p e n v u u r) - d a n h e r t
 (= h e t g r o t e w o o n v e r t r e k - v r t a n h e r t) // p l a t a v l a g a (= p l a g g e n)
 m e t s c h o p g e s t o k e n i n t b r u k // t f y z e. ī z a r //

58. I n d a m e r t i x a t n a x t a k a. u n m i t a k a t s a b o. l t a s p f. ā l o
 // s l o. k a k e p s a - s l o o t j e s p r i n g e n //

59. d i k a r s x f g y l e. x t - w a n s (w a n i i n H e l m o n d)

60. h e. ī t r o k e t p e t a n z a n e s t a r t

61. t u k w a m d a g e t i h i. ā t a l a j o. ā t v r t a k e r a m a s
 // v r a t f i s t = o p h e t f e e s t //

62. d a p o. t a r z i d a o n k a l i v a n k e. ī t v a l m a r k t i s

63. g a z a. x t m a w e l m a r g a z i t n i k s t e. g a m o - o o k t o e g a m e. ī
 64. d a x w a l s y a k a l a w r g o. w v a r a m k u m a

65. g a d a v a n d o. x n i k a. r t a - o f k a. r t s p f. ā l (k a. r t
 m u. k a. r t a, o o k k a. r d a, a l s h e t b r i e f k a a r t e n z i j n)

66. e. ī t a - o o k e. t a x e. ī o f r o e l i o k x e. ā t k e. ā s

67. k a n a m o s. ā t a r i s k a p e t - d o e r a m k a n i n i w e. ī t a r

68. t i x a n a w a. r a m a d a x n e s t e n t i x a n a n k a. x t a n ō. v a n t
 // r o. f t i s z a c h t, v a n b r o o d, f r u i t g e y e g d // k a. x t w e. ā t //

69. d a j a. n s k a l p r t s p l o. ā t a v u: t

70. d a r e x a n s k f. e i n d o k a. ā n

71. i k w a d a d a p o. s t a n a m b r i e f b r o. x t // t w e. ā b r i e f //

72. i k h e r i n a m a n o f a m a h a r t

73. i k a n i m i v a n t w e r s a m e n s a m g a n // h e. ī i s f a n t w e r s //

74. n a i x o f t e. ī t s p a n a w e t p e t f r a d a n e. i j a k a. r s
 (d a p e. ī t i s m e e w.) // s n i x - v l u g //

75. i k h e b a m b i t j a k o r t s a l v a n v r d a m i d a g a f // k o r t s a x //

76. d a r d i. ā n v a n d a k l a n i n y i k o k s o l o. t x a w e s t

77. w i. t a g r e n a k a. r r o m a. k a r t a w a. ā n r - a n a m b r a. ā x

78. d i r o x a h e b a l a. n d o r a n s (v a d e r) - o f d o r a s

79. i k x a l o. ā v a r g i n m i t a r a f // t w o s. ā t //

80. t h i n t j a w a. r a l d o. ā t v r e d a r e t k a s s a n d o. ā p a // t w a. ā l //

81. x a n o r a e n z a n o. ā g a l o. ā p a

82. d a r d a r s k a i s m e n m a. n t j a n o r t b a s x a g a n
 a m b r e m a t a p l a k a (b r a m e n o o k b r e m b e k i n g a -
 b e i n g a a l g e m e n e n a a m v o o r b e s s e n) // k r u s o l s = k r u i s b e s s e n //

83. d a r i x a n s p i t o. ā t o e. ā t e. l e. ī z

84. he: i xeta ongeto. ta he: i l op - he: i kwikta hart
 // ik fitam be: i xonstrō. s t // kiwa = iemand uit de verte
 toeroepen - str: i sals = fluisteren - te: i gōls = op en neer lopen //
85. damensa xeta niksanders as xelt enqu: t // dāre: i k dūm //
86. hli: i montis dree: s x fandsan dō. zst
87. diwex lapt krum - tixan he: i lē. i n t a m // t i s
 dō. z on he: i l enhtam //
88. i kō. x t f r d a k l a e n a m t r e f. m k a (a n t r a m a k a
voor ky. k s k s //
89. dāmbo k i s k a p s t x a g o n a m d a t i m k a. u t i n g o s t e k t h a
90. k a n l i t j a w a. r k o r t m a r g u: s t
91. c e. s t a z d. n i z a t a t b e. s t
92. m a s k l a t a r m u t x u t k o n a r e. x t a
93. x y k t m o n a n h u. t i s
94. i k w i t n i w a r a k a m m u t x o n x y: k a
95. m k a. " w a k e l o r i s x u. t f o e r s t b i: s z
96. i k m u s s a b l u t d r i n h o a m a n t a s t a. r a k a
 // s t a. r a k a t a w a r a //
97. i k m u t y r s t a t k u j v u j a r v p t a v a r s t a l k r a. j a
98. m a n b r y. t w a r s (slang aangehouden) m y: x
99. d a r o m b u r h z m g r a. " t a r i t
100. d i m c e l s k i s d a n e n x u. s z - s t y p t a m d r e m e v a r a m
101. w a x o n d i p l a t i n a n y. t d i. x t k a n a m s. k a - o f
w a x o n d i p l a t i n a n y z d i. x t k a n a s k i: t a (e e n p u t
 h e e f t n i e t s p e c i a a l g e m e t s e l d t e z i j n, o o k k u i l, v i j v e r
 h e e t p l a t, b i j h e t b o u w e n v a n e e n h u i s w o r d t d e k e l d e r
 w e l p u t g e n o e m d. b o k d e g a t e n i n e e n z a n d w e g h e t e n p u t t e n) //
102. d a r v e l t v p h i m n i k s t a x e g a - 1) h e: i s n a s. " -
 2) d a z a n k z z r k a l w a. z a k // z e. g a i s o u d e w e t a //
103. h e: i k a m t n o s. " t x e n m a n y t a l s. s t
104. i n i t a. l i j a h e d o b a. r a x d i v y r s p a. " w a (s p a. " w a =
v o m e r e n - k e t s a = v o m e r e n, o o k o p g e v e n v a n s p e e k s e l,
 s p i r t s a o o k s p i r s a = s p e e k s e l v o r w i j d e r e n)
105. d o e r a v o l g e: i d o. z o p t a d o. " w a (u - e l e m e n t z w a k)
 // s k a. " w = s c h u u w //
106. v p t a d v n k h e b a z a m s t r a k c e. s t a b r e f. s x a v a r a
 // i n b e. k - i m b o s. s m //
107. g o m u t o n s f l o k a - o o k o n x a p u t i s k u m a k i. s k a
108. h e: i i s f a n t e. v a - o o k l o p. v a g a k u m a m i d a n g u j
 k n i p h o e. u s o f m i n d i k a k n i p h o e. u s m e x e l t
109. d i d a e. z i s f a n l y. k a n h a. " t x a m a k t // a n a m t y: k -
 m a n e. k a n b o m - l y: k o b s - i k a l s //
110. a n g a t r a. " w t w e: i f m u t k a n a n a. j a
111. i k k e r h i: z g r a s x a z a. j e m a r t w a r s (o f t w a r)
 x i n g u j (x o. j) z o. t // x o. j g u t //
112. d a m b r a. w a r z i d a r t n o x t a d y. s z i s a m t a b s. w a
 // h e: i z i n i s v e r l. t i j d // t o. l a = p l o e g e n //
113. b a k a - i k b a k - g e: i b a k t - h e: i b a k t - b a k t i - w e: i
 b a k a - i k b i k - g e: i b i k t - h e: i b i t. s k - w e: i b i t. s k a -
 w e: i h e b a g a b a k o r // z a b i. s k a = z a b a k t e n //
114. b i j a - i k b i j - g e: i b i t - h e: i b i t - w e: i b i j a - b i j a
 w a. i - i k b o s. s j - i k k e r x a b o s. s j a - b o s. j a z e: i - o f z e l i o k
115. t i x a n k l a. n m a z a n f r. n
116. g a k a. n t h i: s z a. z e k r i g a v p t a m a e r t - o f m a e r x t (o u d e w a)
117. h e: i h i x a z i d a r t i a m e: i z a l d a e n k o
118. d a m a e: i t z z d a r t i g o l e: i k h a
119. d a r w a. r z v e. f f r e: i z a
120. o n d a r d i j a n e. k l i g a v o. s l e s k a l s
121. t w a t a r z a l g a. w o f s a b i t - g o n k o s. s k a - t h o k t a l
 // t w a t a r k o k b a k a n t (d i t g e w o n e m a n i e r v a n z e g g e n) //
122. t h o j i s n a x y. s n - t i s n a x m a r p a s x a m a. j e
123. - m a. k a z a v a n t x e. s l v a n a n a. i (o o k v a n d e: i
 e n k e l v. - a. z = m e e r w.) // d a d o j a r //
124. d a b n m p k a z a l d a. z n i h e n d a x o f n i x u: t k a n a w a s a
125. d a p a s t o s. s z h i g u j a w i n
126. m a s a. " b r e: s i s z a f x a b r a. n t - o o k x a b r a. n t
127. d a k u l i t a p o m a l o s. s p a // d a. z = h e t w e r //
 s p a: i t w a l a r = s p u i t w a t e r // s p i r s a = s p a t t e n // s p a: i t a =
 s p u i t e n //
128. d a h o e. s t a r l a. i t - a n k r o e. s - t w e k r o e. s t e r
129. d a b n r i s v a n d a k r a: i g a x e t a d n z d n r a t p a w i x t
 // v o e: i g a n i e t g e b r u i k t - k l i n k e r n a a r e: i //
130. d a t w e: i j a d o e. s t a z s k w a m a (n a) b o e: i s t a
 (k l i n k e r n a a r e: i)

131. zə hɛ bə n a m p ɛ r x ə n b l ə . w ɡ ə s l a ɡ ə ǁ ɡ ə d r a ɡ ə =
gedragen - ɡəvɪɔ.χt = ɡəvɪɔɔɡd ǁ
132. də s a . u ː s ɪ x ə m b i t j ə d a n - f l ɔ̃ . w
133. də s n o e s . w l i d i k - d ɔ r l i ɡ ə n h ɔ s . ɔ p n o e w
134. t r a n s e w a x h ɛ . i t χ ə l ɛ j ə d a k u ɡ s i n h ɛ p
135. n i . u w p o s . i t w ɔ r t n a . u ː ɔ n h ɛ . ɔ l n ɛ . i ː s t a t
136. d u x - i k d u w ɔ t - ɡ ɛ . i ː d u ɡ ɔ t - h ɛ . i ː d y ɡ ɔ t - w ɛ . i ː
d u n t - ɡ ɛ l i d u ɡ ɔ t - z ɛ . i ː d u n t - i k d i ɡ ɔ t - ɡ ɛ . i ː d i ɡ ɔ t -
h ɛ . i ː d i ɡ ɔ t - w ɛ . i ː d i n t - ɡ ɛ l i d i ɡ ɔ t - ɔ f d i t - z ɛ . i ː ɔ f -
z ɛ . i ː d i n t - d e . j ɛ k t a - d e h ɛ . i ː ɔ f d i t i ɔ t m a ː -
d i n ɔ r ɔ t m a ː
137. d ɔ . u ː p ə - d ɔ . u ː p j ə p ɔ n - d ɔ . u ː p f ɔ n t - d ɔ s s o l d ɔ . t ɔ

138. d ɔ r s ə - h ɛ . i ː d ɔ r s t - h ɛ . i ː d ɔ r s t ə - h ɛ . i ː h ɪ χ ə d ɔ r s t
139. b i ɲ ə - i k b i ɲ - ɡ ɛ . i ː b i ɲ t - h ɛ . i ː b i ɲ t - w ɛ . i ː b i ɲ ə -
ɡ ɛ l i b i ɲ t - z ɛ . i ː b i ɲ ə - b i . ɲ t h ɛ . i ː - b ɔ n t h i - i k h ɛ p
χ ə b ɲ ɲ
140. Locale Landmaten: ɔ n l o e . ɔ p r ɔ s s = 1/6 h a - ɔ n p u j =
1 a r e - ɔ n b y . n d ɔ r = 1 h a
141. Locale Watermomen: d ə h ː n s . t = d e ʔ . - W i l l e m s v a a r t -
d ɔ . = d e A a - t w i l s m i n a . k a n a . t = ' t W i l h e l m i n a -
k a n a a l - d ə z ɛ . i ː b r u k s s l ɔ . u ː p - d ə ɡ o s . ɔ l s . u ː p [d e z e
l ɔ p e n i n e l k a a r . d e ɡ a a n m e t d u i k e r s o n d e r d e k u i d -
W i l l e m s v a a r t e n l ɔ p e n ^{d o o r} n a a r d e A a . - o o k d ə h ɛ . i ː s s l ɔ . u ː p
k o m t e r l i j - d ə b r u k l ɔ . u ː p

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is: bɛ.ɪ.ɪk en dɔŋk eigenlijk twee buurschappen; vroeger was Donk kleiner, nu groter dan Beek

De inwoners heten: bɛ.ɪ.kss mensə en dɔŋkss mensə

Hun bijnaam luidt: bɛ.ɪ.kss ɡanzsmelkers en dɔŋkss bɔkr

Aantal inwoners op 1 jan. 1956: 4580.

Laaltoestand. De voornaamste gedeelten zijn: tχrums wɔ.ʉt - tɔmp. tɔvɛltjə - də wɪŋkɛ lɔrɔs - dən hɔe. vɔl - də kɔpɔls (tussen Beek en Donk, bij de Aa) - bɪkɔr hɛ.ɪ - dəm b r u k a n t (hier moeten nog kes hanen voor de heu gefokt worden) - də z a . χ t ɔ (- laag gedeelte) - də z ɛ . i ː a k ɔ r s - də h ɛ . i ː s - də l ɔ z i ɲ (= de Laarfonten) - də d o e . ɲ (= laag gedeelte) - də b i z s - t b r u k - t h ɪ z ɛ . i ː n t - d ɔ n t r e n t - də b r a . k ɔ - t l ɛ . k (op de grens van Donk en Gemert) - b ɛ m ɔ r - d v n k ɔ r s f ɔ r t

Ieder spreekt dialect, althans met streekgenoten.

Middelen van bestaan: industrie (ijzerfabrieken: vervaardiging van spijkers en bouten). Deze fabrieken hebben 1000 man personeel, verder een paar kleine textiel fabrieken. Arbeiders komen uit om-liggende plaatsen hier werken. Veel arbeiders gaan naar Helmond en Eindhoven. Landbouw en veeteelt (gemengd bedrijf). De agrarische bevolking vormt maar een klein gedeelte van de hele bevolking. Ze zijn ± 180 boeregezinnen.

Zegskieden. 1. Leonardus Johannes van de Leemputte; 82 j.; hier geb.; bromkueker geweest; heeft hier altijd gewoond; V. van hier, M. van Hartle-Rijtel; Praat gewoonlijk Beek en Donks

2. Herman Elyssens; 85 j.; hier geb.; onderwijzer; heeft hier altijd gewoond, met uitzondering van 4 jaar, toen hij in Den Bosch school ging; V. van Mill, M. van Venkratk (Duitsland). Spreekt buiten de school dialect.

3. Arnoldus Cornelis van Eerd; 71 j.; hier geb.; molenaar; heeft hier altijd gewoond, behalve 4 jaar toen hij school ging; V. van hier, M. van Nunen. Praat gewoonlijk Beek en Donks.